

ZA JIŘÍM KÁNSKÝM

V týchto jesenných dňoch, 24. októbra, sa skončila životná púť Doc. PhDr. Jiřího Kánského, CSc.

Patril ku generácii, ktorú osudovo postihlo obdobie normalizácie. Narodil sa 16. 4. 1930 v Prahe. Po absolútoriu štúdia filozofie v roku 1953 pôsobil ako asistent na katedre spoločenských vied VŠP v Nitre. V rokoch 1956-59 absolvoval internú aspirantúru na katedre filozofie FF UK Bratislava, kde s krátkou prestávkou pôsobil najskôr ako odborný asistent a od roku 1966 ako docent.

V tomto období prešiel od problematiky sociálnej filozofie k etike, kde sa zamerával predovšetkým na otázky individua a jeho morálnych kvalít, o čom svedčia aj jeho monografické práce *Čo je zmyslom nášho života* (1961) a *Šťastie a životný štýl* (1971).

V období normalizácie musel docent Kánský fakultu opustiť. Príčinou bol publikovaný článok, ktorým prejavil svoju osobnú odvahu a vyjadril nesúhlas so vstupom sovietskych vojsk na územie ČSSR. V období previerok dostal možnosť svoje stanovisko odvolať, nikdy tak neurobil. Jeho názor bol zásadný a hoci predpokladal sankcie, svoj názor nezmenil. V rokoch 1972-1990 pracoval v Slovenskej pedagogickej knižnici v Bratislave. Aj v tomto preňho určite neľahkom období zachoval vernosť filozofii. Venoval jej nemálo úsilia, vďaka tomu nestratil kontakt s vývinom domácej a zahraničnej filozofickej tvorby. Po návrate na Katedru filozofie a dejín filozofie, ktorý jednoznačne podporili všetci jej vtedajší členovia, a po následnej politickej rehabilitácii kvalifikovane a zodpovedne pôsobil vo funkcii docenta až do roku 1995, kedy odišiel na dôchodok.

Napriek dlhej prestávke v pedagogickej práci si docent Kánský našiel cestu ku svojim študentom a osobný prístup aj ku kolegom. Po odbornej stránke sa podieľal na tvorbe koncepcie výučby etiky na FiF UK. Aktívne pôsobil aj na Univerzite tretieho veku, kde prednášal aj po odchode do dôchodku a výrazne prispel k súčasnej podobe tejto formy štúdia. Rovnako to bolo aj v oblasti filozofickej a etickej publicistiky. Úctu si zaslúži aj jeho zodpovedná angažovanosť v redakčnej rade časopisu *Etika*, ktorý vychádzal počas troch rokov od roku 1991 v Brne pod gesciou Filozofického ústavu ČSAV. Tento časopis vytvoril široký priestor pre teoretické etické diskusie.

Odborný záujem docenta Kánského sa postupne od širokého spektra etických problémov presúval k teoretickej reflexii výsostne aktuálnej problematiky aplikovanej etiky. Ako prvý na Slovensku otvoril tému "etika vo vzťahu ku zvieratám" a v rovnomennej štúdiu, uverejnenej v časopise *Filozofia* (1995), ukázal základné teoretické východiská a možné interpretácie tejto problematiky. Jeho štúdie boli prezentáciou poctivo spracovaného materiálu, systematického prístupu a značnej filozofickej invencie. Jeho systematický prístup sa osvedčil aj v riešení problematiky etiky v sfére hospodárstva, na ktorú sústredil svoju pozornosť v posledných rokoch. Po odchode do dôchodku publikoval v tejto oblasti. Svoje teoretické vedomosti uplatňoval v príprave odborníkov z riadiacej sféry tých podnikov a firiem, ktoré si uvedomili potrebnosť etických princípov v podnikaní. V posledných dvoch rokoch života prednášal podnikateľskú etiku aj na Masarykovej univerzite v Brne.

Súčasná potreba teoretickej reflexie morálnych problémov priťahuje čoraz širší okruh odborníkov. O to bolestnejšia je skutočnosť, že odišiel človek, ktorý v tejto oblasti mal čo povedať nielen filozofom a etikom, ale aj širokej verejnosti.

V mene katedry filozofie a dejín filozofie FiF UK Bratislava

Milan Zigo

Lenka Bohunická